

etiam declarant illa verba, *Quocunque soleritis, erit solutum*. Et ideo cum proportione maiorem vel minorem commutationem poenae facit, juxta dispositionem poenitentis. In quo differt a baptismo, qui semper remittit omnem poenam cum quacunque dispositione sufficiente ad remissionem culpæ, propter rationes tactas sectione præcedenti, et latius in superioribus. Alius vero modus remittendi, vel retinendi poenam temporalem per hanc potestatem, est, satisfactionem aliquam imponendo (suppono enim ex infra dicendis hoc pertinere ad hanc potestatem). Quatenus ergo sacerdos peccatorem obligat ad hanc satisfactionem, dicitur retinere seu ligare; et hoc modo positive ac directe ligat, non quidem ad poenam in communi, hujus enim per se ipse est debitor; sed ad hanc poenam determinatam, per quam vult talem reatum expiari. Quia vero satisfactio sic imposita efficacior est ad tollendam poenam virtute clavium, quam per se esset, ideo sacerdos hoc modo ligando, simul solvit, quia efficaciam præbet ad ampliorem et faciliorem solutionem, ut latius dicemus agentes de satisfactione.

SECTIO III.

Utrum haec potestas remitti peccata, ordinis sit, aut jurisdictionis; et quomodo etiam distinguuntur et conferantur.

1. *Ad peccati remissionem per hoc sacramentum potestas ordinis et jurisdictionis requiritur.* — *Duplices potestas ordinis distinguuntur a Theologis.* — In hac re unum est de fide, videlicet, ad hunc actum remittendi peccata in hoc sacramento necessariam esse potestatem ordinis et jurisdictionis. De prima fere nulla est difficultas; nam infra agentes de ministro, ostendemus solum sacerdotem posse illud confidere; unde constat sacerdotalem Ordinem esse ad hanc potestatem necessarium; et hic Ordo vocatur potestas ordinis. Ex quo etiam facile intelligitur quid in praesenti haec potestas ordinis sit; in re enim nihil aliud est quam character sacerdotalis, quatenus ex divina ordinatione per illum quispiam deputatur, ut possit esse iudex animarum in foro poenitentiae. Duplicem enim distinguunt potestatem ordinis Theologi: una est super corpus Christi verum, et illa est quam Sacerdotes habent ad consecrandum; alia est super corpus Christi mysticum, et haec est de qua nunc agimus, quæ nihil aliud esse potest quam prædictus character, sub dicta

ratione consideratus. Quod enim haec potestas characterem includat, qui sit vera qualitas animæ inhærens, ex eo supponitur, quod sacerdotium hujusmodi characterem imprimit, ut docet Concilium Trident., locis statim citandis, et supra tactum est, de sacramentis in genere, et disputando de sacramento Ordinis ex professo dicendum est.

2. Unde, sicut hic character indebilis est, ita etiam haec potestas; et sicut in solis sacerdotibus invenitur, ita etiam et prædicta potestas. Rursus cum sacerdotalis character, integre consideratus, duplē habeat respectum seu actum, non habet rationem hujus potestatis sub præciso respectu ad corpus Christi verum, sed sub habitudine ad corpus mysticum. Atque hoc modo explicarunt hanc potestatem Theologi in 4, d. 18, ubi D. Thom., q. 1, art. 1, quæstiunc. 2, ad 1; Richardus, art. 1, q. 3; Petrus Soto, lect. de Clavib.; Soto, d. 20, q. 2, art. 1; et Turreceremata, lib. 1 Summæ, c. 93. Marsilius autem in 4, q. 42, art. 2, intendit characterem non esse potestatem, quia tantum est signum. Sed nec ego intelligo characterem esse potestatem physicam, natura sua habentem virtutem ad talem actum, et ideo dixi characterem illum, quatenus per eum Deus consecrat et deputat hominem, ut possit esse minister et instrumentum in tali actione, habere rationem potestatis ordinis, ita ut, licet character sit qualitas physica, sit tamen moralis potestas. An vero sit etiam causa instrumentalis physica ex supernaturali elevatione, superiori tomo suo loco tractatum est.

3. *Quando conferatur haec potestas ordinis.* — *Extravag.* Quia quorundam, de Verb. signif. — *Conc. Trident.* — Et ex his facile intelligitur quando collata sit, vel conferatur haec potestas. Nam, si loquamur de prima institutione, haec potestas ordinis data est Apostolis, Joan. 20, per illa verba, *Accipite Spiritum Sanctum; quorum remiseritis peccata*, etc. Nam licet Apostoli in nocte coenæ consecrati sint sacerdotes quoad potestatem in corpus Christi verum, per illa verba, *Hoc facite in meam commemorationem*, tamen quoad potestatem consummata fuit eorum consecratio seu ordinatio post Christi resurrectionem per verba prædicta, quæ semper ita intellexit Ecclesiæ traditio et auctoritas, ut in sectione 1 ostensum est. At vero, si loquamur de communicatione hujus potestatis, quæ ad alios sacerdotes post Apostolos facta est, dicendum est, eis conferri hanc potestatem ordinis in

ipsa ordinatione sacerdotali. Quod docuit Joan. 22 in Extravag. *Quia quorundam, de Verb. signif.*, ubi in hoc sensu dicit, claves in collatione sacri Ordinis conferri. Clarius Tridentinum, sess. 14, c. 6, et can. 10, et sess. 23, c. 1, docens sacerdotibus duplē in ordinatione sua conferri potestatem, scilicet, consecrandi, et ligandi ac absolvendi. Item ob eam causam ordinantur per verba, *Accipite Spiritum Sanctum; quorum remiseritis peccata*, etc. Item haec potestas invenitur in omnibus et solis sacerdotibus; ergo signum est dari per Ordinem. Tandem ostensum est hanc potestatem non esse distinctum quid a charactere; character autem sacerdotalis integre ac perfecte confertur in ordinatione sacerdotis; ergo. Statim vero occurrerant hic dubia, quæ attigit Scotus in 4, d. 19, q. 2, art. 8, scilicet, quo modo haec duæ potestates ordinis in corpus verum et mysticum diversis temporibus conferantur, et consequenter quomodo distinguuntur; et an imprimant distinctos characteres, seu distinctos gradus, vel partes reales ejusdem, vel eundem physice, sub dupli consideratione morali. Hec tamen omnia pertinent ad sacramentum Ordinis, et ad præsens nihil referunt.

Potestatem jurisdictionis necessariam esse ad peccatorum remissionem.

4. *Jurisdictio spiritualis duplex.* — De potestate jurisdictionis certum etiam est, illam esse simpliciter necessariam ad effectum hujus potestatis, ita ut absolutio vel sententia data per potestatem ordinis sine jurisdictione nulla sit. Ita definiunt Concilium Florentinum in decreto Eugenii, et Tridentinum, sess. 14, c. 7. Et ratio est clara ex dictis, sect. 1, ubi ostendimus hanc potestatem judiciariam esse; omne autem judicium, ut validum sit, requirit jurisdictionem; nam *de his, quæ foris sunt, nihil ad nos*. Et confirmatur, nam dicta potestas ordinis non tantum est ad solvendum, sed etiam ad ligandum, in quo verbo includitur etiam potestas ad obligandum, ut infra suo loco dicemus; nemo autem potest obligare nisi subditum. Denique id constat ex differentia inter sacramentum poenitentiae, et reliqua; nam in aliis licet sit necessaria aliqua jurisdictione, vel legitima concessio, ut studiose ministrentur, tamen, ut valide conferantur ex vi potestatis, sufficit potestas ordinis; in hoc vero, ut validum sit, præter Ordinem necessaria est jurisdictione, ut dicta Concilia definiunt, et infra, agentes de ministro, latius di-

Quid sit haec potestas jurisdictionis.

5. *Quorundam opinio.* — Difficultas vero est, quid sit haec potestas jurisdictionis, et quando conferatur. Non enim defuerunt auctores Catholici qui dicentur dari in ipsa ordinatione sacerdotis, qui consequenter insinuant in re non esse distinctam a potestate ordinis, nec separabilem ab ipsa. Quam opinionem valde probabilem existimat Durandus, d. 19, quæst. 2; ei tamen adhærere non audet; in eam vero inclinat Almainus, d. 18, art. 4. Illam tamen defendit Armacanus, lib. 11 de Quæstionib. Armenorum, c. 1. Fundari potest, quia Christus per illa verba, *Accipite Spiritum Sanctum*, etc., contulit Apostolis potestatem ordinis et jurisdictionis in hoc foro. Nam tunc potuit quilibet eorum absque dependencia ab aliis audire confessiones, et absolvere; sed haec eadem verba dicuntur in persona Christi in ordinatione cuiuscunq; sacerdotis; ergo habent eamdem efficaciam; ergo ex tunc constituitur iudex in hoc foro; ergo ex vi talis ordinationis habet jurisdictionem, quia nemo potest esse aut intelligi iudex sine jurisdictione.

6. *Rejicitur.* — *Durandi evasio præcluditur.* — *Impugnatur.* — *Alia responsio Durandi.* — Haec tamen sententia, intellecta de integra ac sufficiente jurisdictione, falsa est, et hoc tempore nullo modo sustineri potest, quia certum est, absolutionem datam a simplici sacerdote circa peccata mortalia nullam esse ex defectu jurisdictionis; ergo non potest haec jurisdictione ex vi ordinationis inseparabiliter haberi. Respondet Durandus, illam absolutionem esse nullam quoad effectum, solum quia ille, qui sic absolvitur, non est dispositus. Sed haec responsio non satisficit, quia absolutio data a sacerdote carente jurisdictione, per se et ex parte ministri nulla est tanquam sententia data a non iudice; ille autem defectus ex parte suscipiens, ad hanc nullitatem accidentarius est. Cujus sufficiens signum est, quia interveniente ignorantia fieri potest, ut poenitens non sit indispositus,

nec peccet confitendo tali sacerdoti, et nihilominus absolutio erit nulla, ita ut, si postea constet poenitenti sacerdotem non habuisse jurisdictionem, teneatur illa peccata proprio sacerdoti confiteri. Respondet Durandus, in eo casu sacramentum esse validum; nihilominus tamen confessionem esse iterandam propter legem Ecclesiae praeципientis confiteri omnia peccata proprio sacerdoti, que in re ipsa impleta non fuit, quamvis propter ignorantiam fuerit poenitens a transgressione excusatus. Sed primum est falsum, et contra Concilia, ut videbimus. Secundum vero non est consequenter dictum; quia in cap. *Omnis utriusque sexus*, ad quod Durandus alludit, non imponitur circa hoc novum praeceptum, sed solum circa temporis determinationem, ut infra latius videbimus; in reliquis autem solum explicatur id, quod per se et ex vi sacramenti necessarium est. Imo, si ex vi juris divini per talēm confessionem essent remissa peccata, non posset Ecclesia obligare ad illa iterum confitenda, quia illa absolutio simpliciter et absolute data fuit, et bona fide recepta. Præterea ex casuum reservatione sumitur evidens argumentum; nam, si jurisdictione hæc non posset a superiori ecclesiastico dari et auferri, non possent peccata reservari, et confessio de reservatis facta sacerdoti non esset nulla ex defectu jurisdictionis; et consequenter nunquam posset obligari poenitens, semel absolutus ab inferiori in casu necessitatis, adire postea superiorem, et illi confiteri. Quæ omnia sunt omnino falsa et contra doctrinam Ecclesiae, ut infra videbimus. Denique hæc sententia ex dicendis contra ultimam a fortiori impugnabitur.

7. *Secunda sententia, et vera.* — Secunda sententia huic extreme contraria, quam ego verissimam censeo, est, potestatem jurisdictionis esse distinctam a potestate ordinis tam in essentia quam in modo, seu tempore quo confertur; nam potestas ordinis, ut diximus, datur per impressionem characteris, ideoque et necessario comparatur per ordinationem sacerdotis, et immutabilis ac indelebilis permanet. Potestas vero jurisdictionis solum moraliter datur per extrinsecam concessionem, aut alicuius ecclesiastici muneris collationem, per quam aliquis, pastor vel superior aliorum constitutur, alii vero ejus subditi efficiuntur. Ideoque potestas hæc extra sacramentum Ordinis datur, et (infra Summum Pontificem) immediate per hominem confertur. Quæ sententia sic exposita sumi-

tur ex D. Thoma, 2. 2, q. 39, art. 3, et 4 contra Gentes, cap. 72, et in 4, d. 47, q. 3, art. 3, q. 4, et d. 19, q. 1, art. 3, quæstiunc. 4; et Bonav. ibi, art. 3, q. 4, præcipue in solutionibus argumentorum; Soto, in 4, d. 18, q. 4, art. 2; Ledesma, 2, p. 4, q. 22, art. 1; Cano, relect. de Pœn., q. 1; Medin., Cod. de Confessio., q. de alieno sine licentia proprii absolvente; Castro, de Justa hæret. punit., c. 21; Turrecremata, in Summa de Ecclesia, lib. 1, c. 98; Covarruvias, lib. 1 Variar. resol., c. 10, n. 11, ubi in eamdem sententiam refert Albertum Magnum, et Richardum, d. 18; Scotum, Durandum, et Paludanum, d. 19; et Alexandrum Alensem, 4p., q. 79, 80 et 81. Prius vero quam hanc sententiam confirmemus et declaremus, alia proponendæ sunt et examinandæ, quoniam ex omnium collatione et aliarum impugnatione hæc magis declarabitur et evidenter confirmabitur.

8. *Tertia sententia.* — Aliis ergo non placent hæc extrema, et medium quamdam dicendi rationem invenire conati sunt, dicentes, potestatem jurisdictionis aliquo modo dari vel inchoari in ipsam ordinatione, et ut sic nec distinguiri a potestate ordinis, nec auferri, aut immutari posse per Ecclesiam, aliqua vero ex parte compleri extra sacramentum Ordinis per aliquod ecclesiasticum munus, vel hominum concessionem, et secundum eam rationem potestatem hanc mutari posse, et augeri, aut minui, vel omnino auferri. In hac posteriori parte convenit hæc sententia cum præcedenti, ideoque fundamentis ejus confirmatur, satisque ostenditur ex dictis contra primam sententiam. Prior vero pars in hoc fundatur, quod sacerdotes in ordinatione sua constitutiuni judges ad ferendam sententiam de peccatis hominum, ut patet ex significatione et efficacia illorum verborum, *Accipite Spiritum Sanctum; quorum remiseritis peccata, remittuntur eis;* ergo in ordinatione recipiunt aliquam jurisdictionem, quia jurisdictione nihil aliud est quam potestas ad ferendum judicium seu sententiam; nec per aliud constitutus quis judex, nisi per jurisdictionem. Secundo, quia, si tota potestas jurisdictionis daretur ab Ecclesia extra sacramentum, possent sacerdotes, cum absolvunt, dicere: *Ego auctoritate Summi Pontificis, te absolvō a peccatis tuis,* sicut quando absolvunt ab excommunicatione possunt id dicere, quia totam jurisdictionem ad illum actum habent ab Ecclesia; nam propter hoc etiam in temporali judicio gubernator civitatis dicit, se condemnare ali-

quem, vel absolvere, auctoritate regis. Consequens autem falsum est, quia sacerdos in hoc foro immediate fungitur auctoritate a Christo data, et vicem Christi gerit, sicut quando consecrat, vel baptizat; et ideo communis usus hujus sacramenti dicere solet minister: *Dominus noster Jesus Christus te absolvat, et ego, auctoritate ipsius, te absolvō;* ergo a Christo habet jurisdictionem et potestatem per se necessariam ad hunc actum. Tertio, quia alias non posset intelligi, quo modo Summus Pontifex possit per hanc potestatem judicari et absolvī; quia nec per se ipsum, ut constat neque etiam per alium, quia nullus potest alteri dare jurisdictionem supra se ipsum.

9. *Varii modi jurisdictionis.* — In modo vero explicandi hanc jurisdictionem, prout datur per sacramentum, et prout postea compleetur, varietas est inter autores hujus opinionis. Ad quam explicandam suppono in alio quo proximo judice duobus modis posse inveniri jurisdictionem ad dicendum jus inter aliquos. Primo, ex partium conventione, ut contingit in judice arbitrio; secundo, ex vi proprii munieris sui, seu ex influxu alicuius superioris, ut est in ordinario judice, vel delegato. Rursus jurisdictione, quæ provenit a superiori per delegationem vel commissionem, duplice potest emanare: primo, per concessionem, vel delegationem superioris immediate factam circa ipsam personam, quæ judex constituitur; secundo, per designationem seu electionem ipsius rei, seu personæ judicandæ, quæ sibi talem eligit judicem ex facultate sibi facta a superiori, qui jurisdictionem confert statim ac personæ designatur, seu eligitur.

Primus modus explicandi tertiam sententiam.

10. Est ergo primus modus dicendi in hac tertia sententia, præter potestatem judicariam, quæ datur in ordinatione sacerdotis, non esse necessariam aliam jurisdictionem ad exercendum actum ejus, præter eam quæ provenit ex voluntaria subjectione poenitentis; nam, cum idem ipse sit actor et reus, potest se voluntarie subjicere, et quasi judicem arbitrum eligere. Quæ jurisdictione sufficiens est in hoc negotio, quia principium per se remissionis peccati, quæ est actus hujus potestatis, non est jurisdictione, sed potestas ordinis; jurisdictione autem solum requiritur tan-

quam applicatio materiæ, quæ sufficienter applicatur per illam voluntariam subjectionem. Ita sentit Cajetanus, tom. I Opusc., tract. 7, qui in hoc sensu dicit, jurisdictionem in hoc judicio non requiri ex parte principi agentis, sed ex parte materiæ; nec tamen negat in aliquibus sacerdotibus inveniri jurisdictionem ex parte principi, vel ordinariam, vel delegatam; sed negat esse per se ac simpliciter necessariam ad actus hujus potestatis. Nam ad absolvendum a peccatis venialibus necessaria non est, nec etiam ad absolvendum a mortalibus in extrema necessitate; nec denique in judicio, quod in hoc foro exercetur circa personam Summi Pontificis. In his enim tribus casibus sufficit voluntaria subjectione poenitentis; extra illos vero est necessaria jurisdictione ordinaria, vel delegata, quia sine illa non potest fieri subjectio, neque applicatio materiæ, propter Ecclesiae ordinacionem.

11. *Rejicitur.* — Hæc vero sententia falsa est, primo, quia in hoc foro non potest jurisdictione ullo modo manare poenitente, quia hoc judicium agitur inter Deum et hominem, et Deus est principalis actor tanquam persona offensa, idemque est unicus et principalis judex peccatorum; ergo nullus potest dare jurisdictionem in tali judicio, nisi vel Deus, vel qui ad hoc habeat vicem ejus; poenitens autem hic non gerit vices Dei; ubi enim est hoc illi concessum? Voluntaria ergo subjectio necessaria est ad hoc judicium, ut in illo fiat proportionata accusatio; quomodo dicitur poenitens esse actor et reus, quia illi commissum est, ut se accuset, non vero, ut jurisdictionem conferat, etiam circa venialia peccata. Unde est magna diversitas inter hoc judicium et humanum, quod judici arbitrio committitur ex conventione partium; nam ibi partes consentientes habent jus suum proprium, cui cedunt, illudque suo modo transferunt, seu ponunt in judicio arbitrii. In praesenti vero totum jus ferendi judicium de peccatis supernaturale est, propriumque solius Dei, a quo tantum manare potest, vel immediate, vel per ministros suos. Quod si fortasse Cajetanus non sensit poenitentem dare jurisdictionem sacerdoti, sed solum applicare, seu proponere materiam, falsum est quod ait, præter hanc applicationem non requiri aliam jurisdictionem ad ferendum hoc judicium, cum repugnantiam involvat, judicium valide exerceri sine jurisdictione, quantumcunque consentiat qui judicandus est,

nisi vel jurisdictionem conferat aliquo modo, vel supponat.

42. Unde argumentor secundo, quia falsum etiam est, ad efficiendum validum actum hujus potestatis non esse simpliciter necessariam jurisdictionem ordinariam, vel delegatam; id enim repugnat Concilio Florent. dicenti, ministrum hujus sacramenti esse sacerdotem *habentem auctoritatem absolvendi, vel ordinariam, vel ex commissione superioris;* non ergo sufficit habere ex subjectione poenitentis. Et Concilium Trident., sess. 14, c. 7. ait, *absolutionem illam nullam esse, quam sacerdos in eum profert, in quem ordinariam, aut delegatam non habet jurisdictionem;* ergo alterutra est omnino necessaria. Innocentius etiam III, cum Concil. Lateran., in c. *Omnis utriusque seaus,* de Pœnit. et remiss., ait, alienum sacerdotem non posse absolvere sine licentia propria, sentiens, jurisdictionem proprii, quæ ordinaria est, vel delegatam ab illo, simpliciter necessariam esse. Et ponderandum est verbum *non posse;* non enim dicit non posse licite, sed simpliciter *non posse,* scilicet, etiam valide. Quod si non potest, aliqua potestas illi deest omnino necessaria, quæ non est, nisi potestas jurisdictionis; ergo, sive hæc dicatur per se concurrere physice ad actum, sive per accidens, tamen negari non potest, quin moraliter sit per se ac simpliciter necessaria, atque adeo ordinaria, vel delegata, ut dicunt dicta Concilia, qualis non est illa arbitria, quæ a partibus interdum procedere dicitur, quæ etiam in judicio humano tam impropria est, ut in jure civili non appelletur jurisdictionis, sed notio, in leg. *Ait Praetor,* ff. de Re judic., et in leg. *Notionem,* ff. de Verb. signif.

43. Tertiò, quia alias, stando in jure divino, et nulla interveniente prohibitione, vel determinatione Ecclesiæ, quilibet sacerdos posset valide absolvere quemlibet fidelem a quibusunque peccatis mortalibus quolibet tempore ex sola voluntate poenitentis, quia tunc esset voluntaria subiectio, et consequenter jurisdictionis sufficiens. Consequens autem est falsum, quia alias non potuisset Ecclesia hanc Christi institutionem, seu concessionem limitare, vel annullare, ut statim dicemus latius contra sequentes opiniones. Unde etiam verum non est in illis tribus casibus supra positis jurisdictionem consistere in sola subjectione poenitentis, seu ab illa provenire; nam in articulo mortis, et circa venialia omnes sacerdotes habent illam, vel a Christo,

vel ab Ecclesia; circa ipsum vero Summum Pontificem, licet jurisdictione fortasse ab ipso manet, non tamen ut a peccatore se subiecte, sed ut a supremo Christi Vicario, ut infra suis locis latius explicabimus.

44. Secundus modus dicendi est Navarri in *Summa*, c. 4, n. 20, et latius, c. 7, n. 259 et 260, et in c. *Placuit*, de Pœnit., d. 6, a principio, et præsertim n. 48. Et eum prius indicavit Palud., in 4, d. 17, q. 3, art. 3, casu 4; et Sylvester, verbo *Confessor*, 1, q. 2; et Abulensis, in suo *Defensorio*, p. 2, c. 62 et sequentibus. Navarrus vero, ut eum explicet, distinguit duplum jurisdictionem, scilicet, in habitu et in actu; et priorem ait dari in ipsa ordinatione sacerdotis, esseque omnino immutabilem per Ecclesiam, et non distingui a potestate ordinis; de posteriori autem ait *haberi* a sacerdotibus, cum eliguntur, vel *deputantur* ad munus absolvendi. Addit tamen, stando in jure divino, omnes sacerdotes habuisse jurisdictionem expeditam et actualiem ex vi sue ordinationis, quandiu nulla intervenit Ecclesiæ prohibitione, sive quia ipsi directe datur per ordinationem, ut ipse indicat; sive quia, per solam electionem, seu voluntariam subjectionem poenitentis, quiunque sacerdos habet hanc jurisdictionem in actu, non quia datur ab ipso poenitente, sed quia ad ejus electionem, vel designationem datur a Christo; sicut nunc quando Pontifex dat alicui potestatem eligendi confessorem, confessor electus statim habet jurisdictionem, non tamen a poenitente qui illum eligit, sed a Christo, vel Pontifice. Hanc sententiam quoad hanc posteriorem partem, quæ est propria ejus (nam de priori infra dicam) præcipue confirmat Navarrus ex usu primitivæ Ecclesiæ; nam usque ad tempora Urbani III omnes sacerdotes habebant potestatem ad absolvendum quoslibet poenitentes, qui vellent ipsis voluntarie subjici, donec crescente malitia, et urgente necessitate, id prohibuit Urbanus in illo c. *Placuit*, de Pœnit., d. 6. Confirmari etiam hoc potest ex illis tribus casibus tactis a Cajetano; nunc enim omnes sacerdotes possunt absolvere a venialibus, et a mortalibus in extrema necessitate, quia Ecclesia quoad hos casus non limitavit illam concessionem a Christo factam; similiter Summus Pontifex illa uitetur, quando confessorem eligit, quia ipse est supra omnem ecclesiasticam prohibitionem seu limitationem. Ac tandem confirmari potest ex verbis Christi, Joan. 20: *Quorum remiseritis peccata,*

remittuntur eis; nam ex vi illorum, si Ecclesia nihil vetuisset, possent sacerdotes efficere illum actum circa quolibet poenitentem, sicut ex vi illorum verborum, *Hoc facite, possunt consecrare quolibet panem,* si alias non impediatur, ne illis applicetur; quod hic fieri dicit per hanc prohibitionem, quia materia hujus potestatis est poenitens legitime subjectus, et tunc applicatur quando, legitime subiectitur; prohibitione autem Ecclesiæ impedit hanc legitimam subjectionem. Et ideo, stante prohibitione, jurisdictione manet impedita; et hac de causa dicitur manere in habitu, quia si auferretur prohibitio, statim esset expedita; in actu vero dicitur esse, quando, secundum ordinem ab Ecclesia statutum, habet materiam sufficienter subiectam.

45. *Improbatur hic dicendi modus.* — Hæc sententia falsa item est, multumque favet opinioni Armachani. Nam, si sacerdotes omnes ex vi ordinationis sue et divini juris ita recipiunt jurisdictionem in hoc foro poenitentiae, ut seclusa ecclesiastica lege, vel prohibitione, illa sit jurisdictionis actualis, et sufficiens ad ferendum validum judicium de peccatis, vix potest intelligi, quomodo propter solam Ecclesiæ prohibitionem illa jurisdictionis dicitur habitualis fieri, seu ita impediri, ut validum effectum habere non possit. Quod declaratur, sive hæc jurisdictionis dicatur directe et a principio concedi ipsis sacerdotibus cum ordinantur; sive dicatur concedi ex parte poenitentium, quibus data est facultas eligendi suo arbitrio confessorem, ut ei, statim ac eligitur, detur jurisdictionis ab ipso Christo. Prior pars probatur primo, quia, si sacerdotes illo modo habuissent jurisdictionem, non possent ab Ecclesia illa privari; si autem illa non priventur, non potest Ecclesia ita illam impedire, ut actum ejus reddat invalidum; constat autem hoc fecisse Ecclesiam; ergo. Major quoad priorem partem probatur, nam ideo potestas ordinis auferri non potest ab Ecclesia, quia datur ex vi ordinationis per impressionem characteris; ergo, si potestas jurisdictionis eodem modo datur, auferri non potest per Ecclesiam. Item, quia, si Ecclesia per prohibitionem abstulit hanc potestatem a sacerdotibus, qui jam nunc erant ordinati, quando facta est prohibitione, ergo pari ratione ex vi illius prohibitionis fecit, ut sacerdotibus, qui postea ordinati sunt, non detur illa potestas; nam hæc duo ejusdem rationis sunt: neque est verisimile nunc dari hanc potestatem ex virtute sacramenti, et imme-

diate post auferri per Ecclesiam; frustra enim daretur, gratusque diceretur, posse Ecclesiam auferre quod datum est, non tamen posse impedire detur. Quod si concedatur utrumque Ecclesiam posse, plane sequitur hunc non esse effectum sacramenti Ordinis, et consequenter, nec dari ex vi ordinationis. Probatur illatio, quia Ecclesia per solam voluntatem suam non potest impedire aliquem effectum sacramenti rite et recte suscepti; et eadem ratione non potest illum auferre, postquam receptus est; ergo, vel hic non est effectus sacramenti Ordinis, aut per Ecclesiam auferri, vel impediri non potest.

46. *Evasio. — Eluditur.* — Dicitur fortasse, hanc jurisdictionem non dari, tanquam proprium effectum sacramenti Ordinis, sed dari quasi concomitante cum illo (stando in solo jure divino); et consequenter etiam dicitur hanc potestatem jurisdictionis non esse formaliter ipsummet characterem sacerdotalem, etiam ut est potestas in corpus Christi mysticum; sed esse quid morale infallibiliter concomitans illum characterem, nisi per Ecclesiam impediatur. Sed hoc imprimis non potest dici consequenter in hac opinione; quia, si hæc potestas datur ex vi ordinationis sacerdotalis, ideo est, quia continetur in significacione et efficacia illorum verborum, *Accipite Spiritum Sanctum; quorum remiseritis peccata, remittuntur eis;* nam, si ibi non continetur, sine fundamento dicitur dari ex vi ordinationis, quia neque alibi hoc revelatum est, nec sacramentorum forma ex generali ratione sua plus efficiunt, quam significant; et, si aliqua forma per concomitantiam quidquam efficit, ut in Eucharistia, illud ipsum revelatum est, et fundamentum habet in necessaria rerum connexione; neutrum autem hic intervenit. Ac præterea, licet hoc daremus, non satisfacit responsio: quia neque id, quod fit concomitante per sacramentum, potest Ecclesia impedire, ut patet in exemplo allato de forma Eucharistiae.

47. *Sacerdos ex vi ordinationis non habet jurisdictionem ordinariam vel delegatam.* — Et præterea declaratur magis practice, quia vel hæc jurisdictionis, quæ datur in ipsa ordinatione, est ordinaria, vel delegata; hæc enim duotantum membra distinguunt jura, et Concilia supra citata. Non est autem ordinaria, quia non omnes sacerdotes ex vi sue ordinationis et divini juris constituunt pastores animarum, seu Episcopi, vel parochi, quorum est hæc jurisdictionis ordinaria. Item, qui hanc ju-

risdictionem habent, non solum possunt esse judices in hoc foro, sed etiam, per se loquendo, ad illos necessario spectat tale judicium, tenenturque subditi ad illos accedere, ut judicentur; constat autem non omnes sacerdotes, eo ipso quod ordinati sunt, ita comparari ad omnes fideles; non ergo recipiunt ex vi ordinationis jurisdictionem ordinariam. Neque etiam recipere possunt delegatam; alioquin delegaretur immediate a Christo; quia neque Episcopus ordinans, neque Summus Pontifex habent intentionem delegandi omnibus suam jurisdictionem, ut per se notum est; si autem Christus eam immediate delegaret, nullus inferior posset illam auferre, quia jurisdictione superiori data non pendet ab inferiori. Sicut nunc non potest Episcopus auferre a religioso jurisdictionem, quam illi Summus Pontifex delegavit.

18. *Solutio impugnatur.* — Dicitur fortasse, hoc verum esse, nisi ipse superior jurisdictionem delegans concedat illam dependentem a voluntate inferioris Prælati, cui in hoc vices suas committit, et hoc modo Christum ipsum delegare hanc jurisdictionem omnibus sacerdotibus ex vi ordinationis, cum subordinatione tamen ad Vicarium suum, qui eam posset auferre, si expediret. Hæc tamen responsio voluntaria est; nam, licet hoc fuerit possibile, tamē gratis dicitur ita factum esse, tum quia hæc delegatio sic declarata non habet fundamentum in illis verbis formæ sacerdotalis ordinationis: *Accipite Spiritum Sanctum*, nam quidquid ex vi illorum datur, immutabiliter et infallibiliter datur; secluso autem hoc fundamento, nullum relinquitur, ut patet. Tum etiam, quia alias posset aliquis dicere, eodem modo esse delegatam sacerdotibus potestatem consecrandi, vel Episcopis potestatem ordinandi, dependenter a voluntate Pontificis, etiam quoad valorem usus talis potestatis. Tam denique, quia ob hanc causam, ea, quæ sunt in Ecclesia immediate profecta a Christo ex divino jure, censentur esse immutabilia ab hominibus, imo et indispensabilia nisi in aliquo raro casu, qui aliunde ex traditione, vel alio principio satis constat. Quam rationem paulo post circa aliud membrum propositum amplius declarabimus.

19. *Posterior pars majoris propositionis suadetur.* — Nunc probanda superest alia pars proposita, nimurum, si hec jurisdictione datur per ordinationem, et Ecclesia non potest illam auferre, non posse impedire, quominus

sacerdotes utentes hac potestate validum actum faciant. Quod probatur primo a simili de potestate ordinis, quam ideo non potest Ecclesia impedire, quominus valide operetur, per suam prohibitionem, quia illa sola sufficit ad actum suum. Si enim potestas jurisdictionis conjuncta cum potestate ordinis circa corpus Christi mysticum per se sufficit ex vi ordinacionis jurisdictionem ordinariam. Neque etiam recipere possunt delegatam; alioquin delegaretur immediate a Christo; quia neque Episcopus ordinans, neque Summus Pontifex habent intentionem delegandi omnibus suam jurisdictionem, ut per se notum est; si autem Christus eam immediate delegaret, nullus inferior posset illam auferre, quia jurisdictione superiori data non pendet ab inferiori. Sicut nunc non potest Episcopus auferre a religioso jurisdictionem, quam illi Summus Pontifex delegavit.

20. *Solutioni occurritur.* — *Alteri response satisfit.* — Dices, necessariam esse applicationem materiae, et hanc posse Ecclesiam impedire. Sed contra, quia per solam prohibitionem non potest Ecclesia tollere materiam; sicut in Eucharistia, licet prohibeat hunc, vel illum panem, non potest efficere, quin, si assumatur ad consecrandum, sit sufficiens materia; solum ergo posset impedire consecrationem per subtractionem materiae, si efficeret, ut nullus panis corporaliter applicaretur, aut fieret præsens sacerdoti, quod per vim potius quam per legem fieri deberet, et a quoconque habente sufficietes vires fieri posset. Sic ergo in præsenti, si peccator de facto, aut per vim ipsi aut sacerdoti illatam impediatur, ne tali sacerdoti sua peccata confiteatur, tunc vere impeditur sacramentum per subtractionem materiae; tamen, si de facto peccator confitetur, et subjicit se et sua peccata tali sacerdoti bona intentione ac dispositione, non video quomodo per subtractionem materiae possit irritari illud sacramentum, aut quo modo sola prohibitio materiam subtrahat, si sacerdos jurisdictionem retinet. Dicitur fortasse, rationem esse, quia licet penitentis voluntarie se subjiciat, tamen re ipsa non fit subditus, Ecclesia id impidente; materia autem est peccator subditus. Sed hoc non dicitur consequenter; quia, si in uno extremo manet jurisdictione, in altero manet sufficiens subjectio aptitudinalis (ut sic dicam); ergo, si additur actualis applicatio et subjectio, nihil deest. Antecedens patet, quia, ut Concilium Tridentinum in d. cap. manifeste supponit, illa duo correlativa sunt, sicut do-

minum, et servitus; nam omnis jurisdictione, in aliquem est jurisdictione, et ille alias necessario habet respectum subjecti, seu subjecibilis in ordine ad actum talis jurisdictionis. Denique hoc totum efficaciter confirmatur ex Conciliis Tridentino, Florentino, et Lateranensi supra citatis, quæ tunc solum aiunt sententiam a sacerdote prolatam nullam esse, quando sacerdoti deest aliqua potestas, ut ex c. *Omnis utriusque sexus*, supra ponderavimus; vel quando nullam jurisdictionem habet, scilicet nec ordinariam, nec delegatam, ut Concil. Trident. dixit; ergo jurisdictione permanente, non potest usus ejus ita impediri, ut actus ejus invalidus fiat. Ubi etiam est advertendum, Concilium aperte loqui de jurisdictione delegata ab homine, et significare in hoc judicio tantum esse jurisdictionem, vel ordinariam, vel ab homine delegatam, et ideo posse sacerdotes omni jurisdictione in hoc foro privari, et hoc tantum modo posse sententiam illorum irritari.

21. *Jurisdictionem hanc non dari jure divino media electione penitentis, ostenditur.* — Atque ex his facile demonstrari potest aliud membrum, scilicet, hanc jurisdictionem non dari jure divino media electione penitentium, alioqui ablata omni ordinatione Ecclesie, quilibet fidelis haberet a Christo potestatem eligendi sibi in confessorem quemcumque sacerdotem; hoc autem dici non potest, alias non posset Ecclesia facultatem hanc auferre, vel coartare, cum tamen constet nunc de facto fideles illam non habere, nisi quando specialiter a Prælato conceditur. Sequela patet eisdem fere argumentis supradictis, quia non possunt Prælati Ecclesie auferre quod Christus ipse contulit, sicut, si Pontifex dat alicui facultatem eligendi confessorem, non potest inferior Episcopus illam auferre, vel limitare, quia inferior non habet potestatem in legem superioris. Dices, hoc esse verum, nisi ipse superior sub tali conditione id concedat, et Christum hoc constituisse sub conditione, ut Ecclesia posset auferre, vel limitare illud. Sed hoc est gratis et sine fundamento dictum; alioqui in omnibus, quæ sunt de jure divino, idem dici posset, et ita nihil esset firmum, vel stabile. Item, quando aliquid est de jure divino, si aliquando admittitur interpretatio, vel dispensatio, est in aliquo raro casu, et ex causa extraordinaria; hic autem hæc potius est lex ordinaria Ecclesie, quæ ad ordinariam gubernationem ejus expedit; ergo incredibile

teri alicujus Ecclesie habuerant hanc potestatem, non fuisse ex concessione Christi ipsis, vel poenitentibus facta, sed ab Episcopis, qui facile hanc jurisdictionem committebant suis presbyteris, quia pauci tunc et selecti ordinabantur. Nam quod illa jurisdiction ab Episcopis manaret, sufficiens argumentum est, quod semper erat ab eis dependens, poteratque vel limitari, vel tolli.

23. Neque Urbanus, in illo c. *Placuit*, novum circa hoc jus condidit, sed vel antiquum instauravit, ut Dionysius fecerat post Calixtum, et ipse novam poenam addidit; quia fortasse aliqui presbyteri antiquum jus non servabant; vel certe Urbanus non loquitur de presbyteris alienis, seu non habentibus jurisdictionem; sed de illis, qui circa eudem poenitentem jurisdictionem habent. Nam inter eos voluit Urbanus servari ordinem debitum, ita ut si alter eorum prius judicium tulerit, et poenitentiam injunxerit, alius eam non mutet, neque in eo negotio se intromittat; hunc enim sensum videntur indicare illa verba: *Sine ejus consensu, cui prius se commisit*; et illa, *Nisi pro ignorantia illius, cui ponitens prius confessus est*. De qua exceptione dicimus plura infra agentes de ministro, ubi illum textum latius explicabimus.

24. *Ad confirmationem.*—Neque etiam colligi potest hoc divinum jus, seu facultas a Christo data, ex illis tribus casibus, supra numeratis, quia eos longe alia ratione infra suis locis explicabimus. Et quamvis in eis admitteremus aliquod divinum jus, esset speciale propter peculiarem casum necessitatis, vel consecutionis ex alio jure divino; nec propterea esset generaliter extendendum. Nec denique ex verbis Joan. 20 talis facultas colligi potest poenitentibus concessa, quia ibi non cum illis, sed cum sacerdotibus sermo est. Quid autem per illa verba, *Accipite Spiritum Sanctum*, sacerdotibus detur, partim explicatum est, partim in sequenti punto dicitur.

Tertius modus explicandi tertiam sententiam.

25. Tertius modus explicandi hanc tertiam sententiam est, sacerdotes in ordinatione sua accipere veram potestatem jurisdictionis, inchoatam tamen et incompletam; eam vera completi in ratione jurisdictionis per applicationem, seu subjectionem materiae. Et in his fere convenit haec opinio cum praecedentibus. Differt tamen, quia praedictam applicationem

materie non dicit esse positam in sola voluntate poenitentis, neque ex jure divino esse factam, seu commissam omnibus sacerdotibus, vel poenitentibus, etiam ante omnem Ecclesiae ordinationem et prohibitionem; sed dicit esse commissam Summo Pontifici et Praelatis Ecclesiae, ita ut nisi ipsi applicent materiam, seu conferant subditos, non possint sacerdotes ex vi solius ordinationis validum actum hujus potestatis efficere. Hunc modum dicendi insinuat Major in 4, d. 19, q. 1, ad finem. Antonius, 3 p., tit. 47, c. 4; Angelus, verb. *Confessio*, 3, n. 4. Et videtur facere Panormitanus, in Clement. 1 de Privil., n. 16; et Hostiensis (quem refert) in Summ., tit. de Postnit. et remiss., § *Cui*. Paludanus etiam videtur ita interpretari sententiam suam, si considerentur quae dicit in 4, d. 19, q. 2. Fundamentum quoad priorem partem est supra tactum, quia potestas ad remittenda peccata, quae in Ordine confertur, judicia est, et principium per se dicendi jus, et ideo est vera jurisdiction. Unde per illam constituantur judices, quos praedicti auctores, atque etiam Navarrus et Paludanus comparant cum judicibus, qui in jure vocantur *Chartularii*, qui non erant mere arbitrii, sed ab Imperatoribus designabantur et accipiebant potestatem, ut judicare possent eos, qui vellent se subjicere, quamvis non possent eos ad judicium cogere, ut notavit etiam Sylvest., verb. *Judeo*, 1, q. 1, et Gloss. Bartol., et alii in leg. 1, ff., de Judicis. Sicut ergo illi judices Chartularii habebant potestatem ab Imperatoribus, ita nunc sacerdotes habent illam a Christo; et sicut illi ex sola concessione Imperatorum non habebant subditos, nec materiam applicatam, ita neque sacerdotes habent a Christo ex vi solius ordinationis. Differt tamen juxta hanc sententiam (qua in hoc discrepat a Navarro et Paludano) quod in judicibus Chartulariis applicatio materiae et subiectio commissa erat ab Imperatoribus voluntati, et electioni judicandorum, a Christo vero Domino commissa est Summo Pontifici et Praelatis Ecclesiae. Et haec est altera pars hujus sententiae, quae non aliter probari potest, quam argumentis contra Navarrum et Armachanum facitis.

26. *Fertur judicium de hoc dicendi modo.*—Hic modus dicendi, quantum ad rem intentam ab auctoribus ejus, verus est; solumque differt a secunda sententia supra recitata in usu vocabulorum; nam in re neque aliam, neque maiorem potestatem dicit conferri sacerdotis.

tibus ex vi solius ordinationis, aut ex divino iure, quam secunda opinio; neque aliud dicunt per Ecclesiam dari, nec minus necessarium esse ad valorem hujus judicij. Differentia ergo est, quia quam priores auctores vocant potestatem ordinis supra corpus mysticum, posteriores appellant jurisdictionem inchoatam vel incompletam, et quam illi vocant potestatem jurisdictionis in foro poenitentiae, hi appellant applicationem materiae, seu complementum actualis jurisdictionis; quare non multum est de vocibus contendendum, quando de re constat. Ego tamen semper elegi priorem loquendi modum, non solum propter auctoritatem D. Thom. et graviorum Theologorum, qui frequentius ita loquuntur; sed etiam quia est maxime consentaneus modo loquendi Conciliorum, quae supra retuli, et præsentim Concilii Tridentini, in quo solum invenio jurisdictionem ordinariam, vel delegatam; potestas autem ordinis per se sumpta neutra jurisdiction est. Deinde invenio in his Conciliis absolute dictum, sacerdotem posse carere omni jurisdictione ad absolvendum, eum tamen potestate ordinis carere non possit. Tandem invenio in Concilii Tridentini, jurisdictionem, et subjectionem, seu subditum, esse correlativa, seu tanquam relationem et terminum. Rursus invenio, sacerdotes ex vi sua ordinatione non habere subditos: unde concludo, juxta modum loquendi Concilii, id, quod sacerdos ex vi ordinationis recipit, non esse jurisdictionem propriæ loquendo: et e converso, Ecclesiam cum dat subditos, tunc dare jurisdictionem. Totum hoc argumentum robatur ex verbis Concilii Tridentini, sess. 14, c. 7, ubi sic ait: *Quoniam igitur natura, et ratio judicij illud exposcit, ut sententia in subditos duntaxat feratur, persuasum semper in Ecclesia Dei fuit, et verissimum esse synodus haec confirmat, nullius momenti absolutionem eam esse debere, quam sacerdos in eum profert, in quem ordinariam, aut subdelegatam non habet jurisdictionem.* In quibus verbis ex necessitate subditorum colligit Concilium necessitatem jurisdictionis; quae collectio in hoc solo fundatur, quod illa duo se habent tanquam relatio et terminus. Supponit autem sacerdotem posse carere omni jurisdictione, et ideo etiam posse carere subditis, in quos sententiam ratam proferre valeat, etiam si omnem potestatem in ordinatione acceptam retineat. Video responderi posse, haec omnia intelligi de jurisdictione completa et actuali, non vero de incompleta et habituali. Sed ego

distinctionem hanc in Conciliis non reperio, nec in praesenti necessitatem ejus invenio, nec ad rem declarandam confert; sed potius obscuritatem, et equivocationem afferre potest, ut patet ex opinione Navarri proxime tractata.

27. Et præterea solus character Ordinis, ut extenditur ad corpus Christi mysticum, valde impropte appellatur jurisdiction, etiam habitualis, vel inchoata, quia solum est quasi quedam potestas ad sanctificandos fideles, qui in peccato existunt; que tamen non potest exercere suum actum, nisi per modum judicij et sententiae, et ideo requirit conjunctam potestatem jurisdictionis, ut efficaciter operetur; ipsa tamen proprie non est jurisdiction, imo neque est simpliciter necessaria ad habendam potestatem jurisdictionis in hoc foro; nam parochus non sacerdos habet integrum jurisdictionem, quamvis non habeat potestatem remittendi peccata, quae in ordinatione confertur, et ideo non possit per se actum illius jurisdictionis exercere, sed solum eam alteri delegare; quia ad exercitium talis actus est simpliciter necessaria potestas ordinis. Unde possumus considerare, talem esse actum harum potestatum, ut simul sit et sententia, et executio seu effectio illius remissionis, qua sacerdos judicat dignum eum, in quem sententiam profert; et ideo et jurisdictionem requirit ad moralitatem sententiae, ut sic dicam, et potestatem sanctificativam, seu remissivam peccati, ad efficacitatem sententiae. Est enim necessaria ad hanc executionem supernaturalis efficientia conferendi gratiam, ad quam accipiunt vim supernaturalem ministri, qui ad hoc officium consecrantur, ex vi sua ordinationis; ubi hanc tantum recipiunt potestatem, quam ut exerceant, jurisdictione indigent, quae est potestas moralis ad dicendum jus. Optime ergo haec potestates his nominibus discernuntur, et potestas, quae ex vi characteris datur, dicitur potestas ordinis, non jurisdictionis.

28. Unde e converso illa applicatio materiae, de qua hi auctores loquuntur, revera est, et propriissime dicitur collatio jurisdictionis, ut patet ex communi usu loquendi, et ex Conciliis supra citatis, et ratione, quia est collatio subditorum. Item quia, quando non sacerdos recipit beneficium parochiale, non recipit applicationem materiae, nec complementum jurisdictionis, quam inchoatam habebat, sed absolute recipit jurisdictionem. Et similiter, quando aliquis in Summum Ponti-